

prima instanță: G. Mîțu

dosarul nr. 3ra-1457/16

instanța de apel: V. Pruteanu, A. Gavrilița, L. Popova

DECIZIE

14 decembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Iulia Sîrcu
Iurie Bejenaru
Ion Druță
Nicolae Craiu
Tamara Chișca-Doneva

examinând recursul declarat de către Societatea pe Acțiuni „Moldovagaz”,
în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Neli Novițchi
împotriva Societății pe Acțiuni „Moldovagaz” și Societății cu Răspundere Limitată
„Chișinău-Gaz” cu privire la contestarea actelor administrative și încasarea
cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 15 iunie 2016, prin care a fost
admis apelul declarat de către Novițchi Neli, casată hotărîrea Judecătoriei Rîșcani
mun. Chișinău din 03 februarie 2016 și emisă o nouă hotărîre prin care acțiunea a fost
admisă parțial,

c o n s t a t ă :

La 04 septembrie 2015, Novițchi Neli, reprezentată de avocatul Negura Ion, a
depus cerere de chemare în judecată împotriva SA „Moldovagaz” și SRL „Chișinău-
Gaz” cu privire la contestarea actelor administrative și încasarea cheltuielilor de
judecată.

În motivarea acțiunii a invocat că la ședința comisiei SRL „Chișinău-Gaz” cu
privire la examinarea modalităților de încălcare a clauzelor contractuale de către
consumatorul final, care au dus la neînregistrarea sau înregistrarea incompletă a
volumului de gaz, natural consumat din 24 iunie 2015, s-a examinat cazul încălcării
clauzelor contractuale constatate la 02 iunie 2015 la adresa sa de domiciliu.

În rezultatul examinării în baza Rapoartelor de expertiză nr. 352 din 04 iunie
2015 și 352 A din 18 iunie 2015 efectuate în cadrul SRL „Cexin” a fost întocmit
actul de depistare a încălcării clauzelor contractuale și procesul-verbal nr. 195 din 24
iunie 2015, care au fost transmise SA „Moldovagaz” pentru adoptarea unei decizii.

Drept urmare, prin decizia SA „Moldovagaz” nr. 91 din 25 iunie 2015 s-a
decis, în conformitate cu prevederile pct. 151 din Regulament, efectuarea calculului
consumului de gaze natural prin metoda sistemului paușal pe o perioadă de 12 luni, și
s-a stabilit plata consumului de gaze natural în sumă de 42 159,92 lei.

Menționează cp nefiind de acord cu decizia SA „Moldovagaz” s-a adresat cu
cereri prealabile exprimîndu-și dezacordul cu acțiunile pîrîților și solicitînd anularea

actelor administrative, însă prin răspunsurile nr. 2171 din 03 august 2015 și nr. 137 din 14 august 2015, pîrîții formal și superficial au examinat cererile prelabile și le-au respins ca neîntemeiate.

Consideră reclamanta că acțiunile SA „Moldova Gaz” sunt ilegale, deoarece la emiterea procesului-verbal nr. 195 din 24 iunie 2015 și a deciziei nr. 91 din 25 iunie 2015, nu a fost dovedită vina consumatorului în modul prevăzut de pct. 121 al Regulamentului nr. 415 aprobat prin Hotărârea ANRE din 25 mai 2011.

Totodată, în actul de constatare a încălcării condițiilor contractuale nu au fost indicate încălcările depistate fapt ce contravine prevederilor pct. 121 al Regulamentului nr. 415.

Or, în actul de control întocmit de către reprezentanții furnizorului la 24 iunie 2015 nu a fost constată încălcarea obligațiilor contractuale de către consumatorul final, contorul fiind demontat neîntemeiat.

Mai indică reclamanta că drept suport probatoriu administrat de către SA „Moldovagaz” în susținerea deciziei sale au constituit Rapoartele de expertiză tehnico-științifice din 04 iunie 2015 și din 18 iunie 2015 efectuate de SRL „Cexin”, însă care nu pot fi puse la baza emiterii unei decizii, întrucît acestea nu corespund principiilor și condițiilor Legii nr. 1086 din 23 iunie 2000 cu privire la expertiza judiciară, tehnico-științifică și medico legală.

În acest sens afirmă reclamanta că expertiza dată nu demonstrează vinovăția consumatorului iar, potrivit prevederilor art. 122 CPC, faptele care conform legii urmează a fi probate prin anumite mijloace de probațiune, nu pot fi dovedite prin alte mijloace probante.

Consideră că furnizorul nu a prezentat probe incontestabile care ar indica că dînsa a comis consum fraudulos de gaze.

Remarcă reclamanta, că organul emitent dispunînd ridicarea contorului de la locul de consum și expedierea acestuia spre expertizare, contrar prevederilor pct. 123 al Regulamentului nr. 415, nu a expediat contorul la efectuarea constatării tehnico-științifice la instituția aleasă de către consumatorul final, acțiuni prin care i-a fost încălcat dreptul fundamental la apărare, consfințit de prevederile art. 26 alin. (2) din Constituția Republicii Moldova.

Indică reclamanta că, SA „Moldovagaz” a interpretat și aplicat eronat prevederile art. 151 al Regulamentului nr. 415 din 25 mai 2011, care prevede că în cazul în care se constată încălcarea clauzelor contractuale de către consumatorul final, care au dus la neînregistrarea sau înregistrarea incompletă a volumului de gaze naturale consumat, furnizorul este în drept să calculeze consumul de gaze naturale conform sistemului paușal, ținînd cont de volumul facturat și achitat de către consumatorul final pentru perioada recalculării. În cazul intervenției vizibile în funcționarea echipamentului de măsurare (defectul sau lipsa sticlei la echipamentul de măsurare, defectarea corpului echipamentului de măsurare, deteriorarea sau intervenția asupra sigiliului autentic, ruperea cordonului sigiliului sau restabilirea lui după ce a fost rupt, lipsa sigiliului), la calcularea consumului de gaze naturale, conform sistemului paușal, se va lua în considerație perioada de timp de la data ultimei citiri a indicațiilor echipamentului de măsurare (controlului vizual al echipamentului de măsurare), dar nu mai mare de 3 luni, în cazul lipsei accesului la citirea indicațiilor echipamentului de măsurare.

Insistă că prin decizia nr. 91 din 25 iunie 2015, SA „Moldovagaz” a fost încălcat principiul prezumției nevinovăției, care presupune, că persoană acuzată de un

delict este prezumată nevinovată pînă cînd vinovăția sa v-a fi dovedită în mod legal și incontestabil, dovada probațiunii vinovăției revenind celui care învinuiește, acesta fiind un principiu fundamental garantat inclusiv și prin art. 21 al Constituției RM.

Solicită recunoașterea ilegalității acțiunilor pîrîților privind impunerea spre plată a sumei de 42 159,92 lei, anularea chitanței de plată în numerar din 30 iunie 2015 emisă de SA „Moldovagaz” în sumă totală de 42 159,92 lei, procesului-verbal nr. 195 din 24 iunie 2015 și actului de depistare a încălcării clauzelor contractuale din 24 iunie 2015 a ședinței grupului de lucru al SRL „Chișinău-Gaz” cu privire la examinarea modalităților de încălcare a clauzelor contractuale, de către consumatorul final, care au dus la neînregistrarea, sau înregistrarea incompletă a volumului de gaz natural consumat și deciziei SA „Moldovagaz” nr. 91 din 25 iunie 2015 privind încălcarea de către consumatorul final a clauzelor contractual și încasarea cheltuielile de judecată.

Prin hotărîrea judecătorei Rîșcani mun. Chișinău din 03 februarie 2016 acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 15 iunie 2016 a fost admis apelul declarat de Novîțchi Neli, casată integral hotărîrea primei instanțe și emisă o nouă hotărîre prin care acțiunea a fost admisă parțial, fiind anulată chitanța de plată în numerar din 30 iunie 2015 în sumă totală de 42 159,92 lei și decizia nr. 91 din 25 iunie 2015 privind încălcarea de către consumatorul final a clauzelor contractuale emise de SA „Moldovagaz”, în rest cerințele au fost respinse ca neîntemeiate.

La 10 august 2016, SA „Moldovagaz” a declarat recurs împotriva deciziei instanțe de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărîrii primei instanțe.

În motivarea recursului a invocat că instanța de apel nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea justă a litigiului în fond, nu a dovedit circumstanțele pe care le-a considerat stabilite și a interpretat eronat normele de drept material și procedural, fapt ce a dus la emiterea unei decizii ilegale și neîntemeiate în care concluziile instanței sunt în contradicție cu temeiul de drept invocat de prima instanță și cu circumstanțele pricinii.

Menționează că în cadru examinării cauzei instanța de ape a lăsat fără apreciere faptul că consumatorul și-a exprimat consimțământul ca echipamentul de măsurare să fie prezentat Centrului Expertize Independente „Cexin” pentru efectuarea constatării tehnico științifice, fapt inserat personal de consumator în actul de demontare iar, potrivit Raportului nr, 352 din 04 iunie 2015 de constatare tehnico-științifică s-a constatat integritatea sacoșei de polietilenă în care a fost sigilat echipamentul de măsurare demontat în împachetat de către SRL „Chișinău-Gaz” în prezența consumatorului.

Totodată, indică recurentul că în partea descriptivă a constatării tehnico-științifice se menționează că la cercetarea detaliată cu ajutorul utilajelor de mărire s-a constatat că relieful semnelor nu este drept, este rotunjit, la el lipsind semnele dinamice (semne de alunecare), fapt ce denotă că imaginea de pe sigiliu a fost obținută prin turnare și care face posibil de a concluziona că acest sigiliu nu aparține uzinei producătoare, iar în concluzia constatării tehnico-științifice se indică clar că la echipamentul de măsurare prezentat, sigiliul uzinei producătoare se înlătura, ulterior se instala sigiliul confecționat artizanal.

Prin urmare, susține recurentul că contrafacerea sigiliului reprezintă acțiuni ilicite ale consumatorului final care au dus la încălcarea clauzelor contractuale, iar

concluziile instanței de apel precum că pretensele încălcări ale clauzelor contractuale nu au fost demonstrate sunt în contradicție cu materialele cauzei.

Mai mult decât atât, ținând cont de faptul că specialistul a mai concluzionat că sigiliul adeziv este integru pentru constatarea deplină și obiectivă a circumstanțelor care au stat la baza deciziei emise a fost solicitat suplimentar Centrului de Expertize Independente „CEXIN” de a verifica dacă este posibilă influențarea mecanismului de calcul al echipamentului de măsurare prezentat fără a deteriora integritatea sigiliului adeziv.

Iar, prin Raportul de constatare tehnico-științifică nr. 352A din 18 iunie 2015 s-a stabilit că este posibilă influențarea lucrului mecanismului de calcul (utilizarea gazelor naturale fără evidență) fără deteriorarea sigiliului adeziv.

În aceste condiții insistă că instanța de apel concluzionând că la caz nu a fost demonstrată încălcarea clauzelor contractuale pretense, nu s-a expus și asupra Raportului de constatare tehnico-științifică nr. 352A din 18 iunie 2015.

Consideră recurentul că sunt nejustificate și concluziile instanței de apel precum că echipamentul de măsurare a volumului gazelor naturale de la locul de consum a fost instalat la data de 16 februarie 2005, când Novițchi Neli nu era proprietara imobilului respectiv.

Or, la 16 februarie 2005 a fost încheiat contractul de furnizare a gazelor naturale nr. 150826 pentru locul de consum din str. Florica Nița 21, ap. 1 cu Morozan Fiodor, care este coproprietarul imobilului pe adresa respectivă și care la 21 iulie 2008 prin contractul nr. 4633 din 17 iulie 2008 a donat cota-parte a sa Nelei Novițchi.

Astfel, pînă în prezent proprietarii locului de consum sus indicat sunt Morozan Ioana și Novițchi Neli cu cîte $\frac{1}{2}$ cotă-parte din bunul imobil, iar responsabil de integritatea echipamentului de măsurare și a sigiliilor aplicate se face doar persoana ce deține dreptul de proprietate din momentul dobîndirii.

Relatează recurentul că interpretarea eronată a legii de către instanța de apel în coraport cu circumstanțele cauzei rezidă și din decizia de respingere a pretențiilor reclamantei în partea ce ține de anularea actului de depistare a încălcării clauzei contractuale din 24 iunie 2015, ținând cont de faptul că acesta este un act preparatoriu, iar în sensul art. 3 al Legii contenciosului administrativ acesta nu constituie obiect al acțiunii în contencios administrativ.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Astfel, instanța de recurs consideră că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 10 august 2016, în termen.

În conformitate cu art. 444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Ministerul Afacerilor Interne al RM este întemeiat și urmează a fi admis cu casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărîrii primei instanțe, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. f) CPC instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul să caseze decizia instanței de apel și să mențină hotărîrea primei instanțe.

După cum rezultă din materialele cauzei conform contractului de furnizare a gazelor naturale consumatorului casnic din 15 februarie 2005 încheiat între SRL

„Chișinău-Gaz” și Moroza Fiodor, SRL „Chișinău-Gaz” s-a obligat să furnizeze gaze naturale la locul de consum din mun. Chișinău, str. Florica Niță 21, ap. 1 (f.d. 50-52).

Tot materialul probator atestă că în baza contractului de donație nr. 4633 din 17 iulie 2008, Moroza Fiodor a donat Nelei Novîțchi $\frac{1}{2}$ cotă-parte din ap. 1 situat în mun. Chișinău, str. Florica Niță, 21 (f.d. 54-56), respectiv, în temeiul contului personal deschis de SRL „Chișinău-Gaz” la locul de consum situat pe adresa: mun. Chișinău, str. Florica Niță 21, ap. 1, au apărut raporturi juridice contractuale între reclamanta Novîțchi Neli și coproprietara bunului imobil sus-menționat Moroza Ioana, în calitate de consumatori finali, pe de o parte și SRL „Chișinău-Gaz” în calitate de furnizor al gazelor naturale, pe de altă parte (f.d. 76-79).

La fel, din actele cauzei rezultă că în luna iunie 2015 în cadrul unui control efectuat de la locul de consum din mun. Chișinău, str. Florica Niță 21, ap. 1, din motiv că au apărut suspiciuni la sigila de plumb la mecanismul de calcul și la sigila adezivă, colaboratorii SRL „Chișinău-Gaz” au demontat echipamentul de măsurare, întocmind în acest sens Actul de demontare a echipamentului de măsurare (f.d. 12).

La data de 04 iunie 2015 echipamentul de măsurare a fost prezentat Centrului Expertize Independente „Cexin” pentru efectuarea constatării tehnico-științifice, iar la 24 iunie 2015 în baza Rapoartele de constatare tehnico-științifice nr. 352 din 04 iunie 2015 și nr. 352A din 16 iunie 2015, colaboratorii SRL „Chișinău-Gaz” depistînd că sigiliul mecanismului de calcul este contrafăcut au întocmit Actul de depistare a încălcării clauzelor contractuale (f.d. 13, 63).

Drept urmare, prin procesul-verbal ședinței grupului de lucru al SRL „Chișinău-Gaz” nr. 195 din 24 iunie 2015 s-a decis transmiterea materialelor furnizorului pentru aplicarea prevederilor pct. 151 al Regulamentului pentru furnizarea și utilizarea gazelor naturale (f.d. 9, 62).

Astfel, prin decizia privind încălcarea de către consumatorul final a clauzelor contractuale nr. 91 din 25 iunie 2015, SA „Moldovagaz” pe marginea cazului de încălcare a clauzelor contractuale admise de consumatorii Novîțchi Neli și Moroza Ioana la locul de consum. str. Florica Niță 21, ap. 1, mun. Chișinău a dispus, în conformitate cu prevederile pct. 151 din Regulamentul pentru furnizarea și utilizarea gazelor naturale, aprobat prin Hotărîrea ANRE nr. 415 din 25 mai 2011, efectuarea calculului consumului de gaze naturale prin metoda sistemului paușal pentru perioada 12 luni.

Iar, prin chitanța de plată în numerar din 30 iunie 2015 Nelei Novîțchi i-a fost înaintată spre plată suma de 42 159,92 lei (f.d. 11).

Este cert și faptul că nefiind de acord cu decizia SA „Moldovagaz”, la 17 iulie 2015 și ulterior la 23 iulie 2015, Novîțchi Neli s-a adresat cu o cerere prealabilă, prin care a solicitat SA „Moldovagaz” anularea procesului-verbal nr. 195 din 24 iunie 2015, Actului de depistare a încălcărilor clauzelor contractuale din 24 iunie 2015 și deciziei nr. 91 din 26 iunie 2015 privind încălcarea de către consumatorul final a clauzelor contractuale și întrucît prin răspunsurile nr. 137/15 din 14 august 2015 și nr. 2171 din 03 august 2015, cererile prelabile au fost respinse, s-a adresat în instanța de judecată cu prezenta cerere.

Fiind investită cu examinarea pricinii în cauză, avînd ca obiect recunoașterea ilegalității acțiunilor SA „Moldovagaz” și SRL „Chișinău-Gaz” privind impunerea spre plată a sumei de 42 159,92 lei anularea chitanței de plată în numerar din 30 iunie 2015 emisă de SA „Moldovagaz” în sumă totală de 42 159,92 lei, procesului-

verbal nr. 195 din 24 iunie 2015 și actului de depistare a încălcării clauzelor contractuale din 24 iunie 2015 a ședinței grupului de lucru al SRL „Chișinău-Gaz” cu privire la examinarea modalităților de încălcare a clauzelor contractuale, de către consumatorul final, care au dus la neînregistrarea, sau înregistrarea incompletă a volumului de gaz natural consumat și a deciziei SA „Moldovagaz” nr. 91 din 25 iunie 2015 privind încălcarea de către consumatorul final a clauzelor contractuale și încasarea cheltuielilor de judecată, prima instanță a ajuns la concluzia netemeinicii acțiunii și respingerii acesteia ca fiind neîntemeiată.

Întru susținerea poziției sale, prima instanță a concluzionat că pârții au prezentat probe incontestabile care atestă că la locul de consum din mun. Chișinău, str. Florica Niță 21, ap. 1 a avut loc încălcarea clauzelor contractuale și au făcut dovada legalității acelor contestate de Novîtchi Neli, pe cînd reclamanta nu a prezentat nici o probă directă, pertinentă și admisibilă, în sensul combaterii probelor prezentate de pîrît.

Judecînd apelul declarat de către Novîtchi Neli, instanța de apel a ajuns la concluzia admiterii apelului, și casînd integral hotărîrea primei instanțe a pronunțat o nouă hotărîre cu privire la admiterea parțială a acțiunii, anulînd chitanța de plată în numerar din 30 iunie 2015 în sumă totală de 42 159,92 lei și decizia nr. 91 din 25 iunie 2015 privind încălcarea de către consumatorul final a clauzelor contractuale emise de SA „Moldovagaz”, iar în rest respingînd cerințele ca neîntemeiate.

Instanța de recurs constată, însă, că deși la soluționarea pricinii au fost stabilite pe deplin circumstanțele care au importanță pentru judecarea cauzei în fond, concluziile instanței de apel cu privire la netemeinicia hotărîrii primei instanțe sunt incorecte, rezultate din aplicarea greșită și interpretarea eronată de către instanța de apel a normelor de drept material aplicabile la caz, precum și aprecierea incorectă a probelor prezentate.

În favoarea concluziei enunțate instanța de recurs reține că în c,orespundere cu prevederile art. 47 alin. (1) și (2) (1) din Legea cu privire la gazele naturale nr. 123 din 23 decembrie 2009, raporturile juridice dintre furnizori și/sau operatorii rețelelor de transport sau operatorii rețelelor de distribuție și consumatorii finali sînt reglementate de prezenta lege, de Regulamentul pentru furnizarea și utilizarea gazelor naturale, aprobat de Agenție, de alte acte normative prevăzute de lege.

Regulamentul pentru furnizarea și utilizarea gazelor naturale va cuprinde norme cu privire la proiectarea, montarea, recepționarea instalațiilor de gaze naturale ale consumatorilor finali, la delimitarea instalațiilor întreprinderii de gaze naturale de instalațiile de gaze naturale ale consumatorilor finali, la exploatarea și la întreținerea instalațiilor de gaze naturale ale consumatorilor finali, va conține prevederi referitor la termenele și la procedura de racordare la rețelele de gaze naturale a instalațiilor de gaze naturale ale consumatorilor finali, la încheierea, modificarea, suspendarea sau rezilierea contractelor de furnizare a gazelor naturale, la evidența consumului de gaze naturale, la plata gazelor naturale, la deconectarea instalațiilor de gaze naturale ale consumatorilor finali, la limitarea și întreruperea furnizării de gaze naturale, la examinarea reclamațiilor consumatorilor finali și la modalitatea de soluționare a diferendelor și a litigiilor dintre furnizorii și/sau operatorii rețelelor de transport sau operatorii rețelelor de distribuție și consumatorii finali.

Iar, potrivit art. 48 alin. (8) din Legea cu privire la gazele naturale drepturile și obligațiile consumatorilor finali și ale furnizorilor de gaze naturale la tarife reglementate se stabilesc în Regulamentul pentru furnizarea și utilizarea gazelor

naturale. Drepturile și obligațiile consumatorului casnic care a încheiat contract de furnizare a gazelor naturale se extind și asupra membrilor lui de familie care locuiesc împreună cu el.

Totodată, în conformitate cu pct. 78 alin lit. j) și pct. 114 din Regulamentul pentru furnizarea și utilizarea gazelor naturale, aprobat prin Hotărârea Agenției Naționale de Reglementare în Energetică nr. 415 din 25 mai 2011, consumatorul final este obligat să păstreze intacte echipamentul de măsurare și sigiliile aplicate echipamentului de măsurare și alte dispozitive și instalații montate de operatorul de rețea la consumatorul final, precum și să se abțină de la orice acțiuni care duc la neînregistrarea sau înregistrarea incompletă a consumului de gaze naturale și să nu influențeze echipamentul de măsurare cu diferite mijloace tehnice în scopul denaturării rezultatelor măsurării volumelor de gaze consumate. Se interzice consumatorului final să intervină sub orice formă asupra echipamentului de măsurare, inclusiv în funcționarea lui și asupra sigiliilor aplicate lui.

Conform pct. 76 lit. m) din Regulamentul menționat, operatorul de rețea este obligat să întocmească actul de depistare a încălcării clauzelor contractuale, în cazul intervenției consumatorului final în funcționarea echipamentului de măsurare care a dus la neînregistrarea sau la înregistrarea incompletă a consumului de gaze naturale, în cazul consumului de gaze naturale prin evitarea echipamentului de măsurare și în cazul conectării neautorizate a aparatelor și a instalațiilor de gaze naturale la rețeaua de gaze naturale și să transmită actul întocmit și probele aferente furnizorului.

Pct. 123 al aceluiași Regulament stabilește că, personalul operatorului de rețea este obligat să demonteze, în prezența consumatorului final, echipamentul de măsurare instalat la consumatorul final pentru efectuarea constatării tehnico-științifice, în cazul în care presupune că echipamentul de măsurare în cauză sau sigiliile aplicate lui nu sunt întregi se presupune că echipamentul de măsurare a fost influențat cu diferite mijloace tehnice în scopul denaturării rezultatelor măsurării volumelor de gaze naturale consumate. Personalul operatorului de rețea este obligat să întocmească actul de demontare în 2 exemplare (câte un exemplar pentru fiecare parte) în care să fixeze numărul și indicațiile echipamentului de măsurare, numărul sigiliilor aplicate, precum și cauzele demontării. Personalul operatorului de rețea împachetează și sigilează echipamentul de măsurare cu sigiliile aplicate lui.

Sub acest aspect, prin aplicarea regulilor de interpretare a normelor enunțate, este evident că competența exclusivă de a întocmi actul de depistare a încălcării clauzelor contractuale, în cazul intervenției consumatorului final în funcționarea echipamentului de măsurare care a dus la neînregistrarea sau la înregistrarea incompletă a consumului de gaze naturale, în cazul consumului de gaze naturale prin evitarea echipamentului de măsurare și în cazul conectării neautorizate a aparatelor și a instalațiilor de gaze naturale la rețeaua de gaze naturale și să transmită actul întocmit și probele aferente furnizorului, aparține anume SRL „Chișinău-gaz”, iar competența exclusivă de a prezenta consumatorului final calculul volumelor de gaze naturale în cazul încălcării clauzelor contractuale de către consumatorul final, care au dus la neînregistrarea sau înregistrarea incompletă a volumului de gaze naturale consumat, iar pentru consumatorii noncasnici să prezinte și calculele volumelor de gaze naturale incluse în factură, suplimentar celor bazate pe indicațiile echipamentului de măsurare, aparține SA „Moldovagaz”.

Așa fiind, față de considerentele expuse și în raport de dispozițiile citate, se reține drept corectă mențiunea primei instanțe cu privire la netemeinicia pretențiilor

înaintate de Novîţchi Neli și legalitatea acţiunilor SRL „Chişinău Gaz” și SA „Moldovagaz”.

Or, la caz s-a constatat incontestabil că colaboratorii SRL „Chişinău Gaz” în cadrul controlului efectuat la 02 iunie 2015 la locul de consum mun. Chişinău, str. Florica Niţă 21, ap. 1, avînd suspexiîi la sigila de plumb la mecanismul de calcul și la sigila adezivă, cu acordul consumatorului au demontat echipamentul de măsurare l-au împachetat și l-au sigilat pentru efectuarea constatării tehnico-ştiinţifice, fapt ce se confirmă prin Actul de demontare a echipamentului de măsurare (f.d. 12).

Iar, prin Rapoartele de constatare tehnico-ştiinţifică nr. 352 din 04 iunie 2015 și nr. 352 A din 18 iunie 2015, s-a stabilit integritatea sacoşei de polietilenă în care a fost sigilat echipamentul de măsurare demontat și împachetat de către SRL „Chişinău-Gaz” în prezenţa consumatorului, și faptul că la echipamentul de măsurare prezentat, sigiliul uzinei producătoare se înlătură, ulterior se instala sigiliul confecţionat artizanal (contrafăcut), fiind precizat că este posibilă influenţarea lucrului mecanismului de calcul (utilizarea gazelor naturale fără evidenţă) fără deteriorarea sigiliului adeziv (f.d. 14,15).

În acest sens are relevanţă și Actul de depistare a încălcărilor clauzelor contractuale întocmit la data de 24 iunie 2015 în urma examinării în prezenţa consumatorului a circumstanţelor și modalităţii de încălcare a clauzelor contractuale de către consumatorul final care au dus la neînregistrarea sau înregistrarea incompletă a volumului gazelor consumate, în care este indicat că sigiliul la locul de consum din mun. Chişinău, str. Florica Niţă 21, ap. 1 este contrafăcut ceea ce constituie încălcarea clauzelor contractuale.

Fapt ce direct rezultă din dispoziţiile pct. 121 din Regulamentul pentru furnizarea și utilizarea gazelor naturale, la care se indică că, în cazul depistării încălcării clauzelor contractuale de către consumatorul final, care au condus la neînregistrarea sau înregistrarea incompletă a volumului de gaze naturale consumat, personalul operatorului de reţea este obligat să demonstreze acest fapt consumatorului final și să întocmească actul de depistare a încălcării clauzelor contractuale în 2 exemplare – cîte un exemplar pentru fiecare parte. Personalul operatorului de reţea indică obligatoriu în act modalitatea în care consumatorul final a încălcat clauzele contractuale care au dus la neînregistrarea sau înregistrarea incompletă a volumelor de gaze naturale consumate. Actul de depistare a încălcării clauzelor contractuale este semnat de personalul operatorului de reţea și de consumatorul final sau reprezentantul acestuia. În cazul în care consumatorul final sau reprezentantul acestuia refuză să semneze actul de depistare a încălcării clauzelor contractuale, personalul operatorului de reţea indică în act faptul și motivele refuzului.

Sunt incidente cazului din speţă și reglementările pct. 128 din Regulamentul menţionat potrivit căruia, Actul de depistare a încălcării clauzelor contractuale și/sau concluziile raportului constatării tehnico-ştiinţifice, concluziile raportului verificării metrologice de expertiză, rezultatele examinării de către furnizor a altor factori, pot servi furnizorului drept bază pentru luarea deciziei privind încălcarea clauzelor contractuale de către consumatorul final, dacă acestea indică circumstanţele și mijloacele ce au condus la neînregistrarea sau înregistrarea incompletă a volumului de gaze naturale consumat. Se interzice furnizorului aplicarea prevederilor prezentului Regulament aferente încălcării de către consumatorul final a clauzelor

contractuale în cazul în care nu a fost stabilită modalitatea prin care consumatorul final a încălcat clauzele contractuale care a condus la neînregistrarea sau la înregistrarea incompletă a consumului de gaze naturale.

Prin urmare, Colegiul reține că furnizorul de bază SA „Moldovagaz” prin prisma materialelor prezentate de operatorul de rețea SRL „Chișinău-Gaz”, inclusiv Actul de demontare a echipamentului de măsurare din 02 iunie 2015, Rapoartele de constatare tehnico-științifice nr. 352 din 04 iunie 2015 și nr. 352A din 18 iunie 2014 și Actul de depistare a încălcărilor clauzelor contractuale din 24 iunie 2015 în conformitate cu art. 151 din Regulamentul pentru furnizarea și utilizarea gazelor naturale, corect a dispus, prin decizia nr. 91 din 25 iunie 2015 privind încălcarea de către consumatorul final a clauzelor contractuale, efectuarea calculului consumului de gaze naturale prin metoda sistemului paușal pentru perioada de 12 luni și prin chitanța de plată în numerar din 30 iunie 2014 justificat a înaintat Nelinei Novîțchi spre plată suma de 42 159,92 lei.

Sau, potrivit art. 151 din Regulamentul pentru furnizarea și utilizarea gazelor naturale, în cazul în care se constată încălcarea clauzelor contractuale de către consumatorul final, care au dus la neînregistrarea sau înregistrarea incompletă a volumului de gaze naturale consumat, furnizorul este în drept să calculeze consumul de gaze naturale conform sistemului paușal, ținând cont de volumul facturat și achitat de către consumatorul final pentru perioada recalculării.

În cazul intervenției vizibile în funcționarea echipamentului de măsurare (defectul sau lipsa sticlei la echipamentul de măsurare, defectarea corpului echipamentului de măsurare, deteriorarea sau intervenția asupra sigiliului autentic, ruperea cordonului sigiliului sau restabilirea lui după ce a fost rupt, lipsa sigiliului), la calcularea consumului de gaze naturale, conform sistemului paușal, se va lua în considerație perioada de timp de la data ultimei citiri a indicațiilor echipamentului de măsurare (controlului vizual al echipamentului de măsurare) și pînă la data depistării, dar nu mai mare de 3 luni, în cazul lipsei accesului la citirea indicațiilor echipamentului de măsurare.

În celelalte cazuri la efectuarea calculelor consumului de gaze naturale conform sistemului paușal se utilizează perioada de la data ultimului control al echipamentului de măsurare sau perioada de la data comiterii acestor încălcări (în cazul echipamentelor de măsurare cu memorie) și pînă la data depistării, dar nu mai mare de un an.

La cele expuse, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme complinește că, probatoriu administrat la dosar atestă incontestabil încălcarea clauzelor contractuale la locul de consum din mun. Chișinău, str. Florica Niță 21, ap. 1, fapt ce indică la temeinicia și legalitatea emiterii actelor contestate, în consecință, în cauză nu au fost stabilite careva temeieri de aplicare a prevederilor art. 26, alin. (1) lit. a) din Legea contenciosului administrativ și anulare a actelor administrative contestate.

Mai mult decît atît, în procesul examinării cauzei SA „Moldovagaz” și SRL „Chișinău-Gaz” au făcut dovada legalității actelor contestate din care motiv sarcina probațiunii ilegalității i-a revenit intimetei, care însă nu a prezentat careva probe directe, pertinente și admisibile în combaterea probelor și argumentelor prezentate de părțile adverse.

În conexiunea celor relatate se constată că instanța de apel nu a calificat corect, din punct de vedere juridic, acțiunea cu care a fost investită, ce a dus la emiterea unei soluții greșite, pe când prima instanță în mod temeinic și legal a respins acțiunea înaintată de Novîtchi Neli ca neîntemeiată.

Distinct de cele relatate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către SA „Moldovagaz” este întemeiat și urmează a fi admis, cu casarea integrală a deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. f) CPC, art. 445 alin. (3) Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de către Societatea pe Acțiuni „Moldovagaz”.

Se casează decizia Curții de Apel Chișinău 15 iunie 2016 și se menține hotărârea Judecătoriai Rîșcani mun. Chișinău 03 februarie 2016, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Neli Novîtchi împotriva Societății pe Acțiuni „Moldovagaz” și Societății cu Răspundere Limitată „Chișinău-Gaz” cu privire la contestarea actelor administrative și încasarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președinte, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Ion Druță

Nicolae Craiu

Tamara Chișca-Doneva